

Més i més transparència

Albert Calderó

24 de gener de 2013

L'organització Transparència Internacional (<http://www.transparencia.org.es/>) atorga cada any a Espanya guardons als ajuntaments, diputacions i comunitats autònomes més transparents. Ahir s'ha fet públic que l'any 2012 i en l'apartat d'Ajuntaments n'hi va haver vuit que van aconseguir la màxima puntuació, 100 punts sobre 100. Això podria donar a entendre que aquests ajuntaments són tan transparents com es pot arribar a ser, que més transparència és impossible.

Aquest optimisme es completa amb la lectura de la resta del rànquing. A més dels vuit ajuntaments amb 100 punts sobre 100 n'hi ha 25 amb 90 o més punts, 17 més amb 80 o més punts, 16 més amb 70 o més punts, 11 més amb 60 o més punts i 10 més amb 50 o més punts. Només "suspenen" 23 ajuntaments dels 110 estudiats; i 66 ajuntaments, el 60% dels estudiats, obtenen 70 o més sobre 100, és a dir tenim un 60% de Notables, Excel·lents o Matrícules d'Honor.

És meritòria la tasca de Transparència Internacional en aquest tema, estimulants i fomentant el desenvolupament d'hàbits de qualitat democràtica. Però si el panell d'indicadors és tan poc exigent que permet una avaluació tan entusiasta de la configuració de les nostres institucions en matèria de transparència, **hi ha risc que el rànquing sigui més una coartada per a no progressar que un estímul per fer-ho.**

Amb la intenció de contribuir a elevar el llistó de la transparència fins a noves cotes, cotes que d'altra banda considero que haurien de ser assolibles i fins i tot exigibles a institucions públiques que prediquessin la seva transparència, faig l'aportació de **DEU INDICADORS** no considerats fins ara en el rànquing, tots ells sobre temes en què treballo com a consultor a les institucions públiques: l'organització interna i la gestió de personal. El desafiament als ajuntaments que se sentin implicats a publicar-los, i a l'organització Transparència Internacional a incloure'ls en el seu panell d'indicadors per a convocatòries futures.

Estic segur, a més, que l'opinió pública tindria un enorme interès en conèixer aquestes dades, del tot desconegudes avui per avui.

Proposo també que altres experts en altres temes suggereixin per la seva banda altres indicadors de transparència, per anar enriquint gradualment aquestes pràctiques.

Els indicadors que proposo que els ajuntaments facin públics en nom de la transparència són els següents:

1. Nombre de funcionaris i empleats de la institució, incloent els de tots els organismes i empreses dependents. Per nivells de titulació. Amb l'evolució dels últims deu anys.
2. Nombre d'hores anuals efectives (és a dir, hores de treball REAL, descomptant permisos, llicències, vacances, malalties, "moscosos", absències, etc, etc) treballades pels funcionaris i empleats en jornada normal, agrupats per franges horàries (exemple: nombre de funcionaris i empleats que han treballat entre 1600 i 1650 hores efectives, nombre de funcionaris i empleats que han treballat entre 1550 i 1600 hores efectives, etc) Amb l'evolució dels últims deu anys.

3. Nombre d'hores de treball perdudes de funcionaris i empleats per permisos i llicències. Amb l'evolució dels últims deu anys.
4. Nombre d'hores de treball perdudes de funcionaris i empleats per hores sindicals i alliberaments sindicals. Amb l'evolució dels últims deu anys.
5. Nombre de càrrecs ocupats per personal eventual (càrrecs de confiança), les seves denominacions, titulacions exigides i retribucions. Amb l'evolució dels últims deu anys.
6. Nombre de nivells jeràrquics de la institució des de l'alcalde fins a qualsevol funcionari, en les diferents àrees. Amb l'evolució dels últims deu anys.
7. Nombre d'expedients disciplinaris iniciats, estadística de sancions disciplinàries imposades, sancions declarades fermes o anul·lades pels tribunals... Amb l'evolució dels últims deu anys.
8. Cost de les hores extres, per mesos i anys, dels diferents grups professionals. Amb l'evolució dels últims deu anys.
9. Cost dels contractes de substitució, per cobrir baixes per malaltia o similars, per mesos i anys, dels diferents grups professionals. Amb l'evolució dels últims deu anys.
10. Estadística de les retribucions totals anuals efectives (incloent gratificacions, hores extres, dietes, indemnitzacions, còmput econòmic de salaris en espècie, etc) per nivells salarials. (exemple: nombre de funcionaris i empleats que han guanyat més de 100.000 euros anuals, nombre dels que han guanyat entre 100000 i 90000, etc) Amb l'evolució dels últims deu anys.

Aquests indicadors es podrien també aplicar sense cap problema, és clar, a diputacions i comunitats autònomes. I, per descomptat, a l'estat. Ànims!

La veritable transparència és informar del que és rellevant.